

Ona pak mjesta¹ po kojima se iz dvojbe izvodi istina i neistina, na temelju nabiranja tuđih mnijenja i njihova pobijanja uspostavljaju vlastiti stavovi, a na temelju rasprave protivnik ili biva pobijeđen ili <bar> on sam nije prisiljen na suprotan stav – Platon je poznavao, jer u 7. knjizi *Države* o ovoj posljednjoj upotrebi piše: »Ne čini li ti se da su u tim stvarima dijalektičari veoma uspješni?« I zatim: »Ali već sam rekao da neki nisu sposobni dati i prihvatiti obrazloženje.«, – misleći na onu treću upotrebu. No još jasnije u *Sofistu*: »Taj <govor> mi se pokazao dvostrukim, vidim da je jedan takav da javno i dugim govorima može podrugljivo govoriti mnoštvu, a drugi da privatno i kratkim govorima prisiljava svog sugovornika da sam sebi protuslovi.« A da to biva na temelju pitanja, malo poslije uči: »Ono u privatnim i sažetim govorima usmjerenima na odgovore, trebamo li zvati drukčije, nego protuslovećim?«

A one je dvije upotrebe naučavao samim djelom. Naime, u *Eutifronu*, *Eutidemu*, *Protagori*, *Gorgiji* i u 1. knjizi *Države* iznosi mnijenja drugih i pobija ih, a to dijelom čini i u *Fedonu* i *Teetetu* kad pobija neke Anaksagorine, Parmenidove i Melisove misli. I prvu upotrebu izvodi iz dvojbe, i to također u preostalom dijelu *Teeteta*, pa u *Lahetu*, *Harmidu*, *Menonu* i u više drugih spisa. Platon je, dakle, prije Aristotela ili Eudema vrlo dobro i poznavao tri dijalektičke upotrebe i provodio ih daleko uspješnije nego Aristotel cijelom svojom filozofijom.

¹ Pod mjestima – *loci*, τόποι, podrazumijeva Petrić pravila raspravljanja koja je Aristotel izložio u 8. knjizi *Topike*.